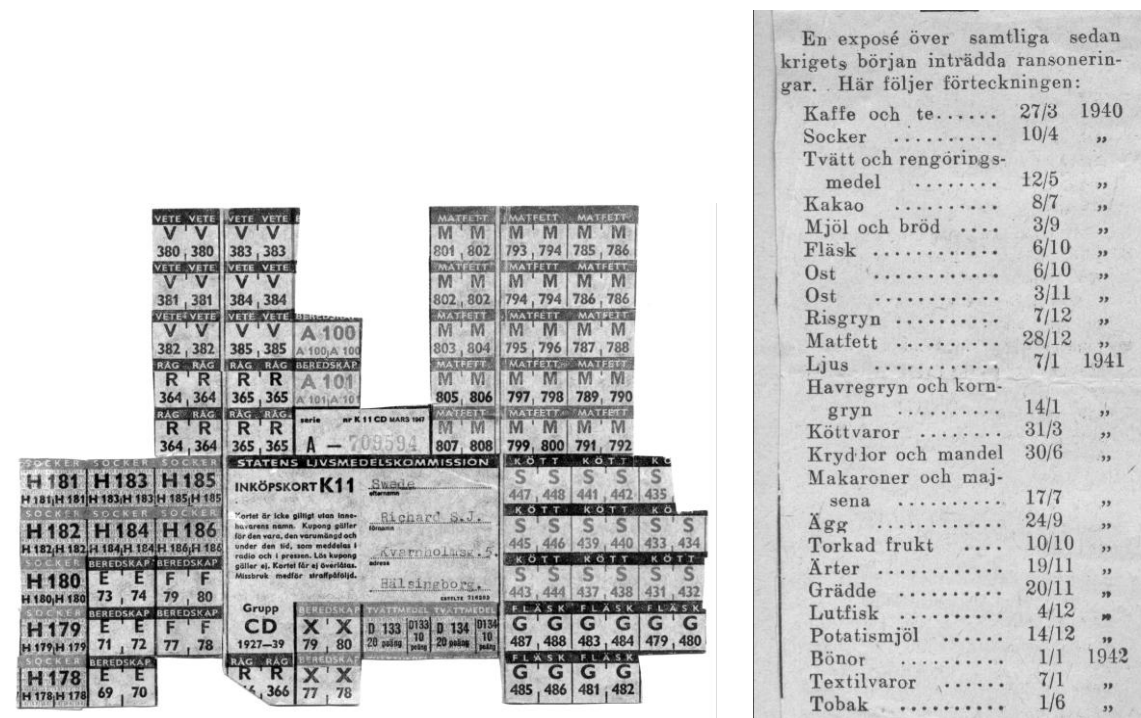

“Krigsminnen”.

En del minnen med anknytning till andra världskriget (i Europa 1 september 1939 -- 5-8 maj 1945), som till stor del sammanföll med min läroverkstid, har ju framkommit tidigare. Här är ytterligare några. Så här såg mitt (förmodligen sista) ransoneringskort ut:

Som framgår gällde kortet vete, råg, socker, matfett, kött, fläsk och tvättmedel och så var det kuponger i beredskap. Bensinen var också hårt ransonerad om ens tillgängligt för privatbilar. De flesta om inte alla bilar gick på gengas under kriget.

Sommaren 1946 arbetade jag några veckor på en mindre gård i Laröd, strax intill Sofiero slott. Ett särskilt minne från de veckorna var att bonden bad mig hämta ett patronband med patroner, som hängde i ladugården, och slänga det hela i en mangelgrav på ägorna. Bandet kom från en brittisk “flygande fästning” (bombplan), som störtat på en av åkrarna under kriget.

Under de senare krigsåren flög på nätterna mängder av sådana över/längs med Öresund för att bomba Tyskland och flera sådana nödländade inte minst på Bulltofta flygplats i Malmö. - I Helsingborg blev vi också väl bekanta med de egna starka strålkastare, som vårt luftförsvaret på nätterna scannade himlen med för att leta upp och stundtals beskjuta oss kränkande flygplan. Men även dagtid förekom överflygningar och jag minns särskilt en långfredag, då ett tyskt spaningsplan på låg höjd och långsamt flög över staden. Då blev det skjuta av och jag som beskådade det hela ute från gatan blev tillsagd av pappa att genast komma in p.g.a. splittrrisken. Och mycket riktigt, senare när beskjutningen var över fanns granatsplitter att hitta på gatan.

De s.k. permittenttågen såg vi också där vi stod på Sundstorget och såg in på Färjestationen. Det var alltså de transporter av tyska soldater till och från Norge, som skedde på svenska järnvägar, ett förhållande som neutrala Sverige ansett sig nödgat acceptera. Tågen bevakades av några enstaka svenska officerare och soldater.

I krigsslutet kom så Folke Bernadottes vita bussar från det sönderfallande nazityska “Tredje Riket” med fångar som räddats från de tyska koncentrationslägren. En av de räddades första anhalter var

Magnus Stenbocksskolan, i vilken de inledningsvis inkvarterades. Ett av mina starkare minnen är hur vi på stapplande tyska stöd och pratade med några av dem genom den skolgården omgivande häcken.

Så här såg Europa ut den 9 april 1945 - fem år efter det att Danmark och Norge besatts av tyskarna. Svaret eller rättare svaren på frågan har min mor noterat på kartan och avser dagen då de olika delarna av det fortfarande tyskkontrollerade området kapitulerade. De allierade hade då trängt ännu längre in och bl.a. hade ryssarna tagit Berlin. - I en ledare den 3 maj i Dagens Nyheter står bl.a. att läsa: "Dagens sista glädjeämne, i Hamburgradion föregånget av sorgemusik och trumvirvar, var det länge väntade meddelandet om Hitlers död. En avgrundsande har sjunkit tillbaka till sitt ursprung. Han följs av miljoners förbannelse."

Särskilt minnesrik var den dagen i början av maj 1945 då den i Sverige utbildade danska brigaden skeppades över "Sundet" för att bl.a. ta över eller snarare förstärka såväl den militära som civila ordningsmakten i Danmark och naturligtvis "ta hand om" den kapitulerande tyska besättningsmakten. Jag stod då på en av utsiktsplatserna i Öresundsparken och såg allt vad som fanns av färjor och andra, mindre fartyg skeppa över personal och materiel allt medan ett par svenska örlogsfartyg övervakade det hela från positioner norr och söder om överfartsleden.

Mitt först pass utfärdades den 11 november 1945 av Poliskammaren i Helsingborg och den 1 december samma år gjorde jag min första av därefter många efterkrigsresor till Helsingör.

Torkrummet till tvättstugan i huset jag bodde var förstärkt med bjälkar och en tjock järnlucka ersatte fönstret och likaså var dörren ersatt med en järndörr och därmed hade huset sitt skyddsrum. Utanför huset låg staplar av ved, som var främsta eller enda bränslet till husets värmepanna. Varmvatten förekom högst en dag i veckan när det var som svårast med bränsletillgången. Även mörklägningsövningar förekom och då skulle fönstren vara täckta med svart papp så att intet ljus syntes ut i nattmörkret.